

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 9Csp/44/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4318201867
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gertrúda Rennerová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2019:4318201867.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice v konaní pred sudkyňou JUDr. Gertrúdou Rennerovou v spore žalobcu : Intrum Slovakia s. r. o., so sídlom Mýtna 48 Bratislava, IČO : 35 831 154, právne zast. JUDr. Ján Šoltés, advokát, Advokátska kancelária so sídlom Mýtna 48 Bratislava, proti žalovanej : F. H. T.. XX.XX.XXXX, H. S. XXX/XX R., o zaplatenie 2 816, 80 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žaloba sa z a m i e t a.

II. Žalovanej sa p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania vo výške 100%, ktorú je povinný zaplatiť žalovanej žalobca.

III. O výške náhrady trov konania rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Právny predchodca žalobcu Všeobecná úverová banka a. s. v žalobe podanej 27.04.2018 prostredníctvom svojho právneho zástupcu žiadal, aby súd platobným rozkazom zaviazal žalovanú na zaplatenie 2 816, 80 eur s príslušenstvom, ktorá suma predstavuje neuhradený zostatok na úvere poskytnutom žalovanej na základe zmluvy o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty VÚB, a. s. uzavretej 13.07.2012. Ku dňu vystavenia výpisu z kartového účtu bol schválený úverový rámec vo výške 1 200 eur. Na základe rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok postúpila Všeobecná úverová banka a. s. pohľadávku na žalobcu.

2. Súd rozhodol v neprítomnosti žalobcu, ktorý neúčast' písomne ospravedlnil a súhlasil s pojednávaním v jeho neprítomnosti.

3. Žalovaná v odpore (čl. 47) nesúhlasila so žalobcom vyčíslenou výškou zostatku úveru a poukázala na neprijateľné zmluvné podmienky úverovej zmluvy. Na pojednávaní neuznala pohľadávku žalobcu. Na zaplatenie dlžných splátok ju právny predchodca žalobcu pred podaním žaloby nevyzval, ani jej nedoručil zosplatenie úveru, resp. sa na to nepamätá.

4. Platobný rozkaz Okresného súdu Levice zo dňa 28.05.2018 č. k. 9Csp/44/2018 - 42 bol zrušený uznesením 25.06.2018 č. k. 9Csp/44/2018 - 53 z dôvodu, že žalovaná podala proti platobnému rozkazu odpor.

5. Dokazovaním zistil súd tento skutkový stav :

6. Žalovaná ako dlžník uzavrela dňa 13.07.2012 s právnym predchodcom žalobcu ako veriteľom Všeobecnou úverovou bankou, a. s. zmluvu o aktivácii Bankomatky Quatro číslo 42314606, na základe

ktorej jej bol poskytnutý úverový rámec 1 200 eur so štandardnou mesačnou splátkou 40 eur, štandardná úroková sadzba je 1,9 % mesačne a 22,80% ročne, RPMN 26,92 %, priemerná RPMN 21,82%. Na základe rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok Všeobecná úverová banka pohľadávku postúpila k 21.05.2018 na postupníka Intrum Slovakia, s. r. o. Uznesením 25.07.2018 č. k. 9Csp/44/2018 - 68 pripustil súd vstup spoločnosti Intrum Slovakia, s. r. o. do konania na strane aktívne vecne legitimovaného subjektu. Listom 23.05.2018 (čl. 65) oznámila Všeobecná úverová banka, a. s. žalovanej, že ku dňu 21.05.2018 bola pohľadávka postúpená na žalobcu. Uznesením 19.10.2018 č. k. 9Csp/44/2018 - 76 vyzval súd žalobcu na doplnenie listinných dôkazov.

7. Preskúmanú úverovú zmluvu súd posúdil ako spotrebiteľskú zmluvu. Právny vzťah, ktorý vznikol uzavretím zmluvy treba považovať za absolútny obchod, avšak právny režim sa spravuje predovšetkým zákonmi upravujúcimi ochranu spotrebiteľa a Občianskym zákonníkom. Táto zmluva bola uzatvorená za účinnosti zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a aj Smernice Rady 93/13 EHS. Keďže žalovaná ako fyzická osoba vystupuje v tomto právnom vzťahu ako spotrebiteľ a právny predchodca žalobcu vystupuje ako podnikateľ poskytujúci uvedenú službu, zmluva bola vyhotovená na formulári s obsahom a zmluvnými podmienkami vopred pripravenými vrátane úverových zmluvných podmienok bez možnosti spotrebiteľa meniť text a podmienky zmluvy, patrí táto úverová zmluva podľa obsahu nepochybne medzi spotrebiteľské zmluvy. Je to typová zmluva, v ktorej žalovaný spotrebiteľ nemá možnosť meniť obsah a podmienky zmluvy. Zákon č. 250/2007 Zb. o ochrane spotrebiteľa má za účel zosúladiť slovenské zmluvné práva s Európskym spotrebiteľským právom, hlavne s nepriamymi účinkami Smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o neprimeraných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Občiansky zákonník v § 52 ods. 2 jasne upravuje právny režim spotrebiteľských zmlúv. Podľa Prílohy k Občianskemu zákonníku je Smernica Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 095, 21/4/1993, str. 29-34) prebratá do právneho poriadku Slovenskej republiky z právnych aktov Európskych spoločenstiev a Európskej únie. Podľa článku 6 bod 1. Smernica Rady č. 93/13/EHS členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok. Prednostné použitie ustanovení Obchodného zákonníka na spotrebiteľské právne vzťahy, aj keď ide o úver ako absolútny obchod upravený v Obchodnom zákonníku, by znamenalo spochybnenie režimu ochrany spotrebiteľa upravené v Občianskom zákonníku a v osobitných predpisoch na ochranu práv spotrebiteľa, pričom práve tieto sú voči Obchodnému zákonníku lex specialis. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. I. ÚS 402/2013 - 10 z 19.06.2013, podľa ktorého prednostným použitím ustanovení Občianskeho zákonníka na prospech spotrebiteľa na úver ako absolútny obchod upravený v Obchodnom zákonníku nedošlo k porušeniu ústavných práv veriteľa.

8. Podľa § 39 ods. 1 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

9. Podľa § 525 Občianskeho zákonníka ods. 1) postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia; ods. 2 nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo dohode s dlžníkom.

10. Podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných

záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

11. Predmetný úver poskytla žalovanej Všeobecná úverová banka a. s., a tak vzťah medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou vznikol z bankového úveru, na ktorý vzťah sa vzťahuje špeciálna právna úprava zák. číslo 483/2001 Z. z. o bankách, ktorý je voči Občianskemu zákonníku lex specialis. Predmetná zmluva je spotrebiteľská a spravuje sa ustanoveniami § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, zákona číslo 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a ustanoveniami predpisov o ochrane spotrebiteľa. Všeobecná úverová banka je bankou v zmysle § 2 ods. 1 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách, čiže je právnickou osobou vykonávajúcou činnosti v zmysle tohto zákona. Poskytovanie úverov a ich správa je špecifickou, osobitným právnym predpisom upravenou činnosťou banky. Banka je v prípade porušenia zmluvnej povinnosti dlžníka splácať úver riadne a včas oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru po doručení výzvy dlžníkovi za podmienok stanovených v zákone o bankách, alebo zmluvu o úvere vypovedať, prípadne od nej odstúpiť, v súlade so všeobecnými obchodnými podmienkami. Z predložených listinných dôkazov Všeobecná úverová banka túto možnosť v danom prípade zrejme nevyužila a žalobcovi postúpila pohľadávku bez toho, aby úver nadobudol mimoriadnu splatnosť, resp. aby zmluvný vzťah zanikol inak (výpoveďou, odstúpením). Úpravou § 92 ods. 8 mal zákonodarca na mysli oprávnenie banky postúpiť časť peňažného záväzku s ktorým je dlžník po stanovenú dobu napriek písomnej výzve banky v omeškani.

12. Žalobca nepreukázal, že vyhlásil okamžitú splatnosť úveru, že upovedomenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru doručil žalovanej a že žalovaná bola vyzvaná na splatenie dlžných splátok s upozornením na možnosť zosplatnenia úveru, hoci súd žalobcu aj vyzval na doplnenie dôkazov preukazujúcich jeho tvrdenia. Okrem toho, že žalobca nepripojil ani na výzvu súdu listinné dôkazy preukazujúce dodržanie zákonného postupu pred postúpením pohľadávky na nebankový subjekt, tak ani v samotnej žalobe neuvádza, že došlo k vyhláseniu okamžitej splatnosti úveru, pritom úver mal zosplatiť 20.05.2015, čiže dávno pred podaním žaloby. O tom, že k zosplatneniu úveru pristúpil ku dňu 20.05.2015 sa žalobca zmieňuje až v podaní na čl. 82 spisu. Z dôvodu, že žalobca nerešpektoval výzvu súdu z 19.10.2018 na doplnenie listinných dôkazov v určenej 10 dňovej lehote, v čase pojednávania vo veci sa súdu nedostalo k dispozícii podanie žalobcu z 18.01.2019 (čl. 87-102), ktoré podanie podľa záznamu v elektronickom súdnom spise sa vytvorilo 18.01.2019 o 10. 21 hodine, preto na predložené listinné dôkazy súd nemôže dodatočne prihliadnuť. I keď súd pri konečnom rozhodnutí vo veci samej nemohol vykonať a vyhodnotiť dôkaz z dodatočne doplnených listín, keďže ich v čase rozhodovania nemal k dispozícii, poukazuje na to, že ani tieto listinné dôkazy nepreukazujú, že oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru boli riadne doručené žalovanej a nie je zrejmé ani to, kto vyhlásil okamžitú splatnosť úveru, resp. že okamžitú splatnosť úveru vyhlásil právny predchodca žalobcu Všeobecná úverová banka, a. s. ešte pred postúpením danej pohľadávky. Z toho vyplýva, že aj v prípade, ak by súd vykonal uvedené dôkazy na pojednávaní, právny záver súdu o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu by sa nezmenil.

13. S poukazom na to, že žalobca nepreukázal, že pred postúpením pohľadávky vykonal úkony, ktoré vyžaduje zák. č. 483/2001 Z. z., teda nepostupoval v zmysle zákona je treba vychádzať z toho, že nebola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru a nie je možné preto urobiť záver o tom, že by predmetný úver bol ku dňu postúpenia splatný. Postupník, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou musí dokázať, že pred postúpením pohľadávky banka dlžníka písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku a dlžník napriek tomu zostal v omeškani so splatením svojho záväzku nepretržite aspoň 90 dní. Podľa, síce nepreukázaného tvrdenia žalobcu mal byť úver zosplatený k 20.05.2015. V tom prípade však nebola naplnená zákonná podmienka k tomu, aby mohol žalobca využiť právo vyhlásiť okamžitú splatnosť úveru. Podľa výpisov z Bankomatky Quatro (čl. 11-17) za rozhodné obdobie možno zistiť, že žalovaná uskutočnila v sledovanom období platbu 24.03.2015, ďalšie splátky za mesiace apríl 2015 až do 20.05.2015 (do zosplatnenia) už ďalšie splátky neuhradila. Vyplýva z toho záver, že žalovaná ani nebola v omeškani nepretržite 90 dní do vyhlásenia okamžitej splatnosti úveru. Keďže bolo preukázané, že nedošlo k zosplatneniu úveru právne relevantným spôsobom je preto treba vyvodit' právny záver, že pohľadávka nebola platne postúpená na iný subjekt, na nebankovú spoločnosť. Na žalobcu platne neprešli všetky práva a povinnosti vyplývajúce zo zmluvného vzťahu. Ak nie sú zákonné predpoklady splnené, pohľadávka banky je nepostupiteľná, pretože tomu bráni ust. § 525 ods.1 Občianskeho zákonníka. Ak je určitá pohľadávka nepostupiteľná, čiže jej postúpenie je objektívne neprípustné, tak jej postúpenie je svojím obsahom a účelom v priamom rozpore so zákonom

a ako také je neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka a to nielen medzi zmluvnými stranami zmluvy o postúpení pohľadávky, ale aj navonok voči dlžníkov. Ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje postúpiť okrem iného také pohľadávky, ktorých obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Pohľadávky banky voči svojim klientom treba považovať práve za takýto druh pohľadávok. S každou pohľadávkou banky voči klientovi sú totiž neoddeliteľne spojené špecifické povinnosti a požiadavky kladené na podnikanie bánk v zmysle § 27 a nasl. zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách, ako aj obsahle bankové tajomstvo (§ 91 a nasl. cit. zákona). Tieto požiadavky a povinnosti nevyplývajú pre banku zo zmluvy s klientom, ale priamo zo zákona. Postúpením pohľadávky z banky na inú osobu, ktorá týmto požiadavkám nepodlieha, sa tak podstatným spôsobom mení obsah právneho vzťahu medzi veriteľom, postupníkom a dlžníkom v porovnaní so vzťahom medzi veriteľom ako postupcom (bankou) a dlžníkom. Treba vychádzať z toho, že ust. § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka bráni postupovaniu pohľadávok z takých právnych vzťahov, v ktorých je veriteľ povinný zo zákona zachovávať mlčanlivosť o záležitostiach dlžníka. Vzhľadom na uvedenú zákonnú výlukú ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. preto dovoľuje banke postúpiť pohľadávky voči klientovi len za splnenia určitých zákonných podmienok. Zo zisteného skutkového stavu je zrejmé, že žalobca nepreukázal, že by v čase 20.05.2015, kedy mala byť pohľadávka Všeobecnej úverovej banky, a. s. voči žalovanej postúpená našho boli podmienky postúpenia splnené. Naopak, bolo preukázané, že neboli splnené zásadné zákonné podmienky a to doba omeškania splácania na to, aby veriteľ mohol využiť svoje právo na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru, nebolo preukázané, že by bola žalovaná aj písomne vyzvaná na splnenie svojho záväzku zo zmluvy o úvere (§ 92 ods. 8 cit. zákona) a ani to, že vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru využil na to oprávnený subjekt. Žalobca tak nedokázal, že pohľadávka voči žalovanej bola v čase jej postúpenia na žalobcu spôsobilá na postúpenie v zmysle § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. V dôsledku toho nemožno považovať za dokázané, že toto postúpenie je platné (aj keby zmluva o postúpení bola účinná) a že žalobca je oprávnený pohľadávku voči žalovanej uplatňovať pred súdom. Vzhľadom na uvedené treba uzavrieť, že žalobca nepreukázal, že sa platne a účinne stal veriteľom uplatňovanej pohľadávky, teda nepreukázal svoju aktívnu legitímáciu na jej uplatňovanie, a z tohto dôvodu súd žalobu v celom rozsahu zamietol. V zmysle § 132 ods. 1 CSP, platného a účinného v čase rozhodnutia súdu, strany sporu sú povinné označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, pričom iniciatíva leží zásadne na stranách sporu. S poukazom na všetky zistené okolnosti súd dospel k záveru, že žalobca nie je v konaní aktívne legitimovaný, nakoľko na neho neprešli práva a povinnosti z pôvodného veriteľa. Žalobca nepreukázal svoju aktívnu vecnú legitímáciu v konaní, preto súd žalobu s poukazom na všetky zistené skutočnosti zamietol.

14. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalovaná mala v konaní plnú úspech, keď žaloba bola v celom rozsahu zamietnutá. Preto jej súd priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku podľa § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia v 2-och písomných vyhotoveniach prostredníctvom podpisaneho súdu na Krajský súd v Nitre

V odvolaní podľa § 355 ods. 1, 2 CSP sa popri všeobecných náležitostiach podania (127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Podľa 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Podľa ods. 3 citovaného ustanovenia odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ v konaní bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie